

Francesc Viadel, 'Potato' d'Algemesi

Ricart García Moya

Mon pare va estar una vegada en Burgos y, com a tots els forasters, el dugueren arrastres al Panteó Real de Las Huelgas. L'home, molt directe y poc diplomàtic, lo primer que asoltá al vórer tants sepulcres en un espay tancat, va ser: '¡Che, quína aulor a mort, nemon d'ací!'. Asoles havia eixit una vegada en sa vida del territori valencià, cuan en 1937 estigué de soldat republicà per terres de Ciudad Real. La seua mentalitat era la del treball y no estava acostumat a sutilees de la bellea.

Mosatros, miloches tarumbes en més temps lliure y sinse estrets barandats conceptuals, podem trobar interessant y digne d'estudi dasta un cucot de nincho o caseta de cementeri (cat. *ninxol*). Es el cas del ofensiu Francesc Viadel, eixit del búnker catalaniste de la Universitat de Barcelona, eixe que crema dinés de subvenciones pera fermos catalans y que'l Imperi del 3% aplegue dasta la Vereda de Reyne en Oriola. L'home mostra fachenda davant dels fluixos. Sap que'ls blavers, sinse mijos de comunicació ni ningú que'ls apoye, son abre caigut a disposició dels 'currus' del Nort.

Il·luminat per l'Espirit Sant de Prat de la Riba y amparat per els apóstols El Temps, diari Avui y la cachillá de prensa que viu del perahoncau, este eixemplar que menja 'patates' escupix a la societat lliure. Tots som «terriblement hipòcrites i covards en aquest sentit. Només els fills de putes...». De l'odi, descalificacions e insults d'este 'curru' malgènit no es lliura ni Carolina Punset ni qui suscriu astó.

¿Y qué vol dir el cat. 'curru'? Fa vint o trenta anys, en biblioteca de la Univ. Central de Barcelona vaig trobar la 'Cansó al curru de platcha'. Abanda de ductes entre'l cat. 'platja' y el val. 'placha', lo interessant era la image del chulo o pinturer 'curru' catalá que, per sordidea chovinista, no han vullgut que's conega. Lluix barretina, bigotet, faixa, impresionant garrot, pantaló d'*horror vacui*, camisola ampla y, lo més significatiu, una navaixa de mig metro en la que pareix dir ¡En esta ferramenta punche el melic a qui em tusca!

A Viadel li agrá ferir als qui no son de sa fansella y, a les dones, en gargalls masclistes ("dels penjolls de la Punset... de llengua peixil" Viadel: *La Veu del País Valencià*, 4 /01/2016). Pinturer, encaramitat en trona de purea vergenal, puncha el parrús una y atra vegada a la marcolfa Punset que, la veritat, yo també li tenia anronia, pero em soflama que este acuquillat la mordinye mentres calla com puto les corrupcions dels fascistes catalans.

'Curru de platcha'. No, no es el Titi bonico (q.e.p.d.); es la image del chulo catalá de placha del sigle XIX (Bib. Univ. Central de Barcelona) Hui tenim la variant 'curru potato'.

Viadel, gabinet robellat contra terroristes blavers

Butoni de sainet, Viadel escagarrusa sompos escrits en catalá, que'l Micalet y la Universitat de Valencia equiparen als de Lluís Vives o Malebranche. Fa dos anys, en mig de la crisi, ampomá el prémit que du el nom del catalá 'Joan Coromines 2014 d'Investigació Històrica i Filològica, patrocinat per la Societat Coral el Micalet de Valencia'.

El llibre premiat, de títol 'La gran depuració', está dedicat a deféndrer la santa catalanisació dels valencians y, especialment, chafar als satánics blavers. Entre ells, per supost, m'incluí y, capgirant lo que he escrit, diu que estic en contra de que's fasa memoria de Miguel Hernández y García Lorca. Una vegá, recorde, si que vaig escriurer criticant a Miguel Hernández per sa homofobia. Me cremava la sanc la hipocresía de fer del gran poeta un místic de la bonea, cuan era un ser huma en flaquees com tots mosatros. Aixina, recordem una y atra vegá la genial *Nana de la cebolla*: 'La cebolla es escarcha / cerrada y pobre...' Pero, ¡quína casualitat!, ningú s'anrecorda de l'atra poesía de Miguel Hernández ahon ix la 'cebolla'. Yo crec, Francisquet d'Algemesí, que coneixíes aquell artícul meu; pero, per si acás, te reproduixc les línees que feen referencia al poeta d'Oriola y la 'cebolla':

«El léxico alusivo a la homosexualidad -sea en valenciano, castellano o catalán-, es burlesco e hiriente. La sociedad intentaba aniquilar al diferente, bien con la cremación (aprovechando las cenizas para fabricar pólvora, como hacían en Barcelona) o la marginación. El poeta valenciano Gilabert, en el sangrante 'Mandado a Gil Robles', no halla adjetivo más duro que tildarle de homosexual:

'Su estupidez de carne de cebolla,
su ensotanada hiel, su alma de ajo
y su cara de culo y de gargajo
han de ser más quemados que fue Troya.

Vete, mariconazo, se te ha visto
bajo los pantalones el roquete
y bajo la mirada el ano hambriento

Algún día estarás, me cago en Cristo,
dentro del purgatorio de un retrete...'
(Miguel Hernandez: Mandado a Gil Robles)

Son imprecaciones donde la espontaneidad del poeta republicano desvela el ancestral odio al mariconazo. Por algo García Lorca huía de Miguel Hernández Gilabert, y cuando éste se reunía con Alexandre no acudía el granadino. Eran tiempos crueles, Miguel Hernández no ayudó a Muñoz Seca en su calvario, y los catalaneros franquistas (Fuster, Riquer y compañía) tampoco movieron un dedo cuando Miguel Hernández agonizaba en la cárcel de Alicante; y conocían su lamentable situación” (García Moya: El léxico gay valenciano, Diario de Valencia 20 de Enero 2002)

¡Qué safunyer estás fet, Francesc Viadel!. Paladí en llengua de tocha, entre alusions inelegants al pobret Obduli Jovani y a atres bones persones, m'andoses un adjetiu de condumi:

«l'entortolligat Ricardo García Moya» (Viadel, F.: La gran depuració, Univ. de Valencia, 2015, p.136)

¡Ay, sunyós Viadel! Tota ta vida de ploramiques y donant la llanda en la gábula de deféndrer el

valenciá y ara, fet un panchut greixós en bolchaca plena, escrius destarifos ¿Quína andrómina es aixó d'*entortolligat*? Si tons ahuelos t'hagueren escoltat de chicotet eixos destarifos t'haurien unflat els morros a carchotaes. El catalá 'entortolligar' es ficá de moda entre'ls filólecs expansionistes catalans del 1870, pero may ha segut valenciá. Lo més paregut que tenim mosatros sería 'entortillar' (Escrig: Dicc.1851) y 'entortillat'.

No te dic *entortolligat* perque no se qué vol dir; pero sí *bonyigo*, adj. que'ls dos coneixem desde chicotets. Corominas, en més honradea centífica que vosatros, día que 'bonyigo' pot ser mosarabisme valenciá (DECLLC, II, p.93); encá que l'etimólec, desde Barcelona, asoles oferix la traducció al cat. 'cagarada' (¡que mal que mos sona a mosatros!) Polisémic, abanda de caguerá de bou o caball, també es adj. que califica a qui mostra poquet fum d'imprenta o trellat: “Bonyigo: Persona de poca capacidad” (Escrig: Dicc. 1887). Y per lo que dius, arrufaldat Viadel, mostres curta capacitat y molta agresivitat. No tens remey. Estas aufegat d'odi ¿D'ahón te ve? Tu mateixa reconeixes que'n l'ascola del teu fill “s'inocula l'odi a Espanya”. ¡Y en la de la meua neta, ahon l'ampapusen de catalá, castellá y res de valenciá!.

Coscó Francesc, encá que El Micalet y la Univ. de Valencia t'ampaperen en prémits per insultarnos, no deixarás de ser un peripatétic peó del expansionisme arbelloner ¿A quin sant mos incluixes en eixe territori fictici de la Gran Catalunya y baix el drap de quatre barres, furtat als aragonesos? Que sapiam mosatros, ningú mos ha consultat democràticament si volem ser llepaculs d'eixe Reich catalá.

¿Per qué li agrá a este chicot d'Algemesí el catalá y mostra autoodi al valenciá? Pot ser perque viu del mon catalaniste y, además, ha treballat en la més extrema dreta del catalanisme: El Temps, Saó, El Punt, Serra d'Or, diari Avui, etc. Tot el sollim expansioniste que —com si forem l'Abisinia que volía Mussolini—, mos fica dins d'un mapa de la Gran Catalunya o Países Catalans, seguint el proyecte del prenazi Prat de la Riba y els racistes Pompeu Fabra y Jaume Massó (el de les falses Regles d'esquivar vocables).

Viadel no te pietat de ningú, estiga mort y soterrat com el periodiste Ombuena, “personatge petulant i mediocre” (Viadel: 9 /10/ 2015) o viu, com la valenta y honrá Maria Consuelo Reyna, “sempre fou desagradable i tensa” (Viadel, 4 /10/ 2015). Pero es contra Carolina Punset ahon Potato mostra talant lliberal y finea. Entre atres porcaes, li diu:

“malcarada... caga i pixa com tots els mortals... el seu tapall és d'alta costura, dels que no s'enganxen als pèls ni transpiren... la seva ignorància i autoodi...” (Viadel: El tapall de Punset, 19 / 12/ 2015)

Molt be, aixó es criansa, no la dels blavers. N'hia una rahó pera'ls impropers, y es que l'animalot d'Algemesí patix perque creu que Carolina sería obstácul pera que'ls chiquets deprengheren el valenciá cult que ell, Potato, mostra en l'articulet:

“els nens valencians que no vagin a... la Carol és una d'aquelles noietaes malcriades»

En els subvencionats femers ahon escriu el malparlat Potato ixen quatre barres per tots els puestos y, clar, la image de la Gran Catalunya o Países Catalans ¡Qué bonico, cult y democrátic!

(Viadel: El tapall de Punset, 19 / 12/ 2015)

L'odi l'ix per les orelles. En sa novela 'Terra' (a. 2001) mostra el ressentiment d'un periodista (Potato) que torna al poble raere de viurer molt de temps en Barcelona, ciutat que no pot llevarse del cap. Desesperat, creu que Barcelona es l'únic puesto que'l pot lliberar de la destructiva, insoportable y decrépita terra valenciana:

«Un jove periodista torna al seu poble de València... La imatge de Barcelona planarà tothora pels seus pensaments, com l'únic lloc capaç de redimir-lo d'un país i una terra que intueix destructiva, ancorada en un insoportable estadi de decrepitud» (Viadel: Terra, 2001)

¿Qué li haurem fet pera que esclate d'odi contra la terra ahon naixqué?

La 'patata' del cult Viadel

Francesc: si vols deféndrer el valenciá, ¿per qué'l desfás a colps y arraps? Clar, en cas contrari no te donaríen prémits la micaletalla d'El Micalet. Saps que vocables con 'creílla' no son castellans; pero, artiste de l'ambrolla, tens que arrastrarte baix dels catalans que diuen 'patata'. En la cona més dura que'l rodeno, escrius que la gent d'Algemesí diu 'patates', y que convida a:

“... vermut de patates” (Viadel: El tapall de Carol Punset, 11/12/2015)

Vosatros, els de la 'patata' y la 'tarda', ficareu el crit en el cel per el 'caloret' d'aquell fardachot en faldes y feu lo mateix. No teniu remey. En el teu poble t'anviarién a la cagaora si els parlares de 'patates', perque en valenciá son 'creíllas'. Em fique com l'albadoc¹ per la vergonya que'm dones. Aixó de 'patata' es lo que trobes per la Barcelona dels teus ansómits; aixina, en un bar del 171 del carrer Consell del Cent de Barcelona, n'hia este lletrero:

cat. “Vermut i patates gruixudes amb musclos”
val. “vermut y creíllas grosses en clóchines”

Les bufes de pato (mentires) que asoltes donen aixerdor. A lo millor algú creu que tons pares parlaven aixina en Algemesí:

«la meva àvia li passava el mateix amb l'anglés (...) s'eixamorava com un bacallà amb la fumera fastigosa... i per dessota de les seves cames garratibades» (Francesc Viadel: Articles. DirecteIcat. 2015)

De 1859 es l'auca del Mercat de Valencia, en imagens dels venedors de «formache, cansalá, carchofes, graneres...». N'hia que dir que'l idioma estava viu, per lo que'l mecanisme de formació de lléxic produía paraules y estructures gramaticales sinse interferencies forasteres.

1) **CREÍLLA** Entre'ls neologismes de 1859 n'hia u que prenía fortalea y, poc a poc, espentaría al cast. 'patata'. Per lo que fora, als nostres antepasats no els agradava la veu castellana y ascomensaren a dirli 'criailla de terra' y, com ocurrix en totes les veus en formació, tingueren ductes morfològiques (criailla, *creailla*, *querailla*...) dasta obtínder una veu que asoles era valenciana: creílla, creíllas.

1 El valenciá *albadoc*, desconegut en catalá, es la flor del mangraner.

El cast. 'patata' es troba per primer vegá en cartes d'Hernán Cortés per l'any 1525, cuan parla de la 'patata' en Cuba. Dasta pasats dos sigles y mig no es popularisá el tubércul com a menjatiu y, per supost, en catalá no eixiría 'patata' dasta l'any 1803 (DECLLC, VI, p.333); desde entonses no tenen atra veu que la sustituixca, fet que ha provocat en l'IEC y sa mascota AVL la 'Guerra de la patata'.

Els fascisme eixpansioniste, fora de joc per vórer que'l valenciá creava lléxic modern com 'creílla', ficá tots els mijos y Potatos que tenen pera escampar el cast. 'patata'. Lo primer que feren era crear odi, diguent que 'patata' encá es diu per terres valencianes. Clar, es llógic si tu vius en Morella, y tens tot el día als catalans asoltant lo de 'patata', o en els pobles vora la ralla de Murcia, ¿cóm no van a mantíndrer castellanismes?.

Un preguntat a Viadel: Si fora al contrari la situació, y en catalá tinguereu la veu 'creílla'; y mosatros, en valenciá, 'patata' ¿Qué farieu els poliseros llingüístics de la Generalitat y els 'currus' com tu? En el 1900 ya estava arrailá la paraula en gran part del Reyne:

“plantar **creilles** y sebes” (Vidal, F.: La ovella descarriá, 1902)

“les tomates de Xixona y de potet... y les **creilles**, ¡no res! (...) les **creilles**, les sebes” (El Tío Cuc, nº125, 128, Alacant, 1917)

“**creilles** cuqueres, arrós en pollastre...” (El Tío Cuc, 2ª ep. nº 53, Alacant, 1924)

“de les **creilles**... cuant més puestos de **creilles** posen...” (Semnari El Pelut, Alacant, nº 1, 1924, p.4)

“pimentons... **creilles**, bachacons” (Catalá: La carchofa, Torrent, 1926)

“pela unes **creilles** y...” (Perdiguer: En Carnistoltes, 1928)

“a la cuina a pelar **creilles**” (Carceller: El fulano de la Concha, 1935)

Els idiomes tenen variants, y també el valenciá; aixina, en Elig y Monóver tenim les morfologies 'querilles', 'querailles'; pero no 'patata':

“**querilles**” (Canyisaes, Monóver, 1912, p. 106)

“tomatetes, **querailles**, nyores y carabaseta” (Semnari “El Obrero” d'Elig, 5 de juny 1938)

Els diminutius no poden faltar en nostra llengua:

“abaixa unes **creilletes** pera frechirles” (Peris Celda: Terres malahídes, 1919)

Els inmersors diuen que 'creílla' es modern y, per tant, que's millor dir 'patata' ¡Qué ma de morter tenen!. En el 1900 estava arrailat els sust. 'creílla', veu que volen descalificar per neologisme; pero , per lley del ambut, obliguen als chiquets a dependrer el modern catalá 'vacances', sust. que may ha segut valenciá. Este galicisme y barbarisme catalá naixcut per 1900 entre'ls seminaristes de Solsona el sorregaren al Reyne els floralistes prostituts. El valenciá 'vacacions' era un cultisme usat per tots els valencians, també els catedràtics de la Univ. de Valencia.: “en lo temps de les vacances” (Const. Universitat de Valencia, 1611) .

El furgó del tío Salustiano

En les publicacions de l'extrema dreta catalanista, la que mos integra en la Gran Catalunya, trobem a atre rabosot del intel·lecte: el tío Salustiano Herrero (aquell que, fart del nom y les rimes, es cambià a *Sal·lus*), oferix un panegíric al sinyor Potato y, además, furga y demana al Tripartit un 'observatori jurídic' (inquisició) que perseguisca als blavers que obstaculisen la llabor dels col·laboracionistes del expansionisme idiomàtic y territorial de Catalunya.

Salustiano te rahó. La situació actual no li agrá. El pobret Francesc Viadel, per eixemple, ha fet un treball titànic pera afonar a Carolina Punset, pero en un comisariat y mijos persuasius es faria més... A Potato y al Salustiano no els agrá fer sanc als seus, pero en un enemic com Carolina no cap pietat. N'hia que anar a mosegarli els budells y dirli de tot: malcará, malcriá, ignorant, que caga y pixa... y de les connotacions de pels y suors del 'tapall' de Carolina, millor no dir res. ¡Ah, tampoc falta el mantra del Potato, acusar d'autoodi a Punset. Pero Salustiano vol més castic que'ls insults pera la gent com Carolina o "l'entortolligat Ricardo García Moya" :

“No estaria malament que el nou govern de la Generalitat Valenciana posara en marxa un observatori jurídic en defensa dels drets lingüístics de la valenciana gent, davant els possibles amenaces i agressions dels que veuen amenaçats els seus privilegis supremacistes” (Sal·lus Herrero: 'La gran depuració' descrita per Francesc Viadel, Avui, Barcelona, 8 juny 2015)

Desde fa décadas, baix el govern del repugnants polítics del PP (y ara el Tripartit) els coleges valencians tenen les publicacions de la extrema dreta expansionista catalana, pera fer redaccions y eixercicis escolars els chiquets. La fotografia está feta en la biblioteca d'un Institut de Bachillerat de Crevillent en este mes de giner del 2016.

Epílec o lo que siga: Lo de dalt está escrit fa un mes y, la veritat, no tinc ganes de refinar lo que veig; encá que l'humaniste Potato es mereix prou més... pero desde fa semanas tinc el cap en mans del sinyor Herpes Zoster, un virus paregut a Chimo Puig. Pot pasar 20 o 30 anys sinse tráurer les ungles, ensevismat: pero, oportuniste, en vórer fluixea en l'organisme es fa l'amo de tot. Son semanas sinse vórer TV, ni llegir res. Ara, que ya estic algo millor, he ficat la TV y he vist a un adefésit en l'Ajunt. de Barcelona recitant que si "...avui. / I no permeteu que els fills de puta / avortin l'amor, facin la guerra..." ¡Chas, pensí, es Potato disfrasat de cabaretera!. Pero no, nostre héroe d'Algemesí te prou en fer chichines als indefens: Carolina Punset, Mª Consuelo Reyna, Ombuena, Obduli Jovani y... y no tinc ganes d'escriurer més. El sinyor Herpes Zoster es qui encá mana.